Phillipa Ashleyová

Slunce nad zátokou

Potěší a zahřeje u srdce

COSMOPOLIS

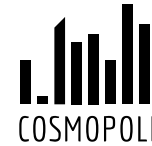
COSMOPOLIS

Phillipa Ashleyová

Slunce nad zátokou

Přeložila Klára Kolinská

Copyright © Phillipa Ashley 2020
Phillipa Ashley asserts the moral right to be identified as the author of this work.
Czech edition © Grada Publishing, a. s., 2024
Translation © Klára Kolinská, 2024
Cover illustration © Shutterstock / Ian Woolcock, Arnow Tepinjai,
Detchana Wangkheeree

ISBN 978-80-271-3994-1

S díky a úctou věnováno zaměstnancům
britské zdravotnické agentury COG-UK.

Prolog

„Tak co, jak je, holčičko?“ Babi Marge stála venku za oknem uzavřeného oddělení nemocnice a mávala. Už dvě hodiny se ze svého místa na stráži ani nehnula.

Do sterilního pokoje, v němž Rose ležela, by ji nepustili. Marge bylo devětasedmdesát let, sama se netěšila příliš pevnému zdraví a často říkala, že to ona by měla ležet v nemocnici. S vážnou nemocí však bojovala Rose.

Rosina matka Stella právě v pokoji nebyla, ale Marge čekala, že se za chvilku vrátí – možná. Přijela z Kalifornie na vzácnou návštěvu, aby svou dceru viděla, než bude muset podstoupit transplantaci. Šla si pro kávu – další. Rose bylo jasné, že situaci nezvládá a potřebuje nějakou výmluvu, aby se mohla alespoň na chvíli vzdálit.

Rose chápala, že vyrovnat se s něčí vážnou nemocí není snadné, zejména když jde o vlastní dceru, a to i v případě, že se už před lety jedna druhé odcizily. Rosina matka byla právě na počátku zářné kariéry televizní producentky, když po jediné noci s náhodnou známostí otěhotněla. Její otec byl údajně herec a Stella neměla čas ani na to, aby mu o Rose řekla, než se po prohýřené noci zabil na motorce.

Stella odcestovala do Anglie, kde se jí narodila Rose, ale pak se vrátila zpátky do Ameriky, protože dostala nabídku na práci snů v nekonečném seriálu. Rose nechala v Anglii, ale vždycky ji finančně podporovala, a pokud to bylo možné, jezdila za ní na návštěvy.

V důsledku její nepřítomnosti po většinu času zodpovědnost za Rosinu výchovu víceméně převzala babička Marge. Stella si přála, aby její dcera chodila do anglické vesnické školy a měla pevné rodinné zázemí, a obojího se jí u babičky dostalo. Nedalo se tvrdit, že by matka Rose nechyběla, ale anglická škola ji bavila a těšila se, až začne studovat archeologii na Cambridgeské univerzitě, což její babičku naplňovalo nevýslovnou hrdostí. Rosin zesnulý dědeček byl knihovníkem a celý život se živě zajímal o historii. Bohužel zemřel, když Rose chodila ještě do školky, avšak jedna z jejích nejranějších vzpomínek byla, jak jednou celá rodina podnikla výlet na nějaký hrad na pobřeží. Pamatovala si, jak k němu dojeli lodí, ale zbytek toho dne měla ve vzpomínkách jakoby v mlze. Až mnohem později zjistila, že hrad, na který je dědeček vzal, byl St. Mawes v Cornwallu. Dědeček byl podle všeho vášnivý mořeplavec, ale zemřel dřív, než stihl Rose do tohoto umění zasvětit.

Babička Marge o něm Rose často vyprávěla a cíleně v ní podporovala zájem o minulost, zejména o dávno zaniklé starověké říše. Napomáhaly tomu i knihy, kterých byla spousta po celém domě, přetékaly z polic a vršily se ve vysokých komínících u postelí a kolem pohovek jako díly nekonečné literární stavebnice.

Když Rose s vyznamenáním absolvovala místní střední školu, s babiččinou podporou si podala přihlášku ke studiu historie na Oxfordu a ke svému nemalému překvapení byla přijata. Věděla, že nikdy nezapomene na den, kdy vstoupila do auly oxfordské univerzitní koleje, oblečená v černém taláru a s akademickým baretem na hlavě. Napůl očekávala, že u čestného stolu ji a ostatní studenty přivítá profesor Brumbál. Místo toho tam však stála žena ve věku její matky se zelenými vlasy a s výrazným severoanglickým přízvukem.

V tom okamžiku Rose pojala odhodlání využít nabízené příležitosti na maximum a vynasnažit se, aby jednoho dne možná sama mohla stát před skupinou čerstvě přijatých studentů, připravená poodhalovat jim fascinující tajemství archeologie.

Pomyšlení na tyto časy plné štěstí – a naivity – v ní vyvolávalo směs

radostných i hořkých vzpomínek. V té době ještě neměla ani tušení, jaká černá mračna se za obzorem jejího života kupí. Až o několik let později začala pociťovat příznaky nemoci a teprve po dalších letech se dozvěděla konečnou diagnózu.

Zpočátku předpokládala, že jí lékaři sdělí, že vědí přesně, co je s ní v nepořádku a jak to léčit; trvalo však několik měsíců, než specialisté diagnostikovali její stav jako aplastickou anémii.

„Hm, to nezní tak hrozně," prohlásila tehdy její babička, která seděla vedle ní. „Anémii má přece spousta lidí. S tím si dokážete poradit, ne?"

Krátký, laskavý úsměv na tváři primářky oddělení poskytl Rose odpověď ještě dřív, než jim doktorka stačila vážnost situace vysvětlit slovy. Kromě toho Rose už předtím konzultovala vše s doktorem Googlem – až příliš často, než aby si neuvědomovala, co by její příznaky mohly znamenat a jaká je její prognóza podle nejhoršího scénáře.

„Aplastická anémie je bohužel poněkud jiná než ostatní typy," odpověděla lékařka vlídně. „Znamená to, že vaše kostní dřeň neprodukuje dostatek krevních buněk, které vaše tělo potřebuje k tomu, aby mohlo zdravě fungovat. Proto se cítíte tak unavená a malátná."

„A proto se mi tak často dělají modřiny a mívám bolesti hlavy?"

„Ano, přesně tak."

Rose měla v živé paměti, jak babiččina ruka stále pevněji tiskla její, až ji začaly brnět prsty, zatímco lékařka mluvila dál a vysvětlovala jim, že bude potřebovat transplantaci kostní dřeně – jež je také známá jako transplantace kmenových buněk –, protože bez toho by se její stav nevyhnutelně začal postupně zhoršovat a její vyhlídky by nebyly dobré. Rose věděla, co to znamená. Bez transplantace by mohla zemřít – přesněji řečeno, jestli transplantaci nepodstoupí, zemře.

„Já ti můžu kmenové buňky darovat!" prohlásila její matka, když jí Rose zprávu telefonicky oznámila.

„Na to už jsi bohužel moc stará, mami," vysvětlila jí Rose. „A já nemám žádné další přímé příbuzné, takže holt musím doufat, že se pro mě najde vhodný dárce v centrálním registru."

Její babičce se podařilo kontaktovat několik vzdálených bratranců a sestřenic a oslovila i každého ve vesnici, kdo by věkově přicházel v úvahu jako možný dárce, a Rosina nejlepší kamarádka Maddie zorganizovala kampaň mezi studenty s výzvou, aby se nechali testovat. Vhodný dárce se však mezi nimi nenašel, a tak Rose nezbývalo nic jiného než doufat, že se časem objeví někdo v centrálním registru. Snažila se myslet pozitivně a nedat na sobě před babičkou znát, že má strach, přestože dobře věděla, že ji neoklame i že úzkost a obavy její zdravotní stav jenom zhoršují.

Navzdory tomu, jak moc se snažila neztrácet optimismus, ty dlouhé týdny mezi cestou na registr a čekáním na zprávu, jestli se našel vhodný dárce, pro ni byly pokaždé plné mučivého napětí. Měla pocit, jako by se celý její život zastavil. Nebyla schopná dělat nic, musela přerušit studium, a tak jí celý čas vyplňovalo jen čekání, zatímco týdny plynuly pomalu a nezadržitelně jako zrnka písku propadávající přesýpacími hodinami. A pak nastal okamžik, kdy jí oznámili, že se dárce našel – a dokonce k tomu došlo rychleji, než se Rose kdy odvažovala doufat. Když se tu zprávu dozvěděla, rozplakala se úlevou, ale vzápětí na ni dolehla celá tíže nejistého očekávání. Babička Marge a Maddie tonuly v slzách a matka jásala radostí, ale Rose věděla, že je to jen začátek a že má před sebou dlouhou cestu, jejíž výsledek jí nikdo nemůže zaručit.

Několik posledních týdnů podstupovala přípravnou terapii, jejímž cílem bylo odstranit z jejího těla stávající kmenové buňky, aby jí co nejdřív mohly být do krve vpraveny buňky dárce, a mohla tak začít obnova jejího imunitního systému. Od toho dne, kdy byla přípravná léčba ukončena, ležela Rose na uzavřeném oddělení, které měla celé pro sebe, protože bylo třeba chránit její tělo před infekcemi, aby bylo připravené na transplantaci. Nedokázala rozlišit, nakolik je jí špatně a cítí se slabá v důsledku strachu a rozrušení a nakolik jde o vedlejší účinky cytostatik, která ničila její kmenové buňky.

Babička Marge jí znovu zamávala přes okenní sklo a neslyšně vyslovila: „Mám tě ráda.“ Rose si v duchu vybavila, o čem spolu mluvily

předchozí den. Její matka byla v tu chvíli ještě na cestě z Los Angeles, ale s ní by Rose tento rozhovor beztak vést nechtěla.

„Co když se to nepovede?“ zeptala se babičky.

„Povede se to. Shoda s tím dárcem je vynikající. Říkala to primářka.“

„Ale stejně, co když se to nepovede? Co když…“

„Žádné *co když*, zlato. Povede se to a ty se uzdravíš.“ V modrých očích babičky Marge zajiskřila šibalská světýlka. „Nehodlám si nechat ujít, jak doděláš ten doktorát a bude z tebe profesorka. Ještě tě pozvou do toho seriálu s tím Baldrickem, jak se to jmenuje – *Dobové vykopávky*.“

„Babi, ten seriál už dávno skončil.“

„No, to je jedno. Tak můžeš být v něčem jiném, třeba s tím fešákem Neilem, teď si nevzpomenu, jak se jmenuje dál. Víš, koho myslím, toho vlasatého Skota.“

„Hm, radši bych byla v televizi s Alice Robertsovou,“ poznamenala Rose, kterou babiččin popis známého archeologa a televizního moderátora Neila Olivera velmi pobavil. „Ale bohatě by mi stačilo, kdybych jednou dodělala doktorát a dostala práci v oboru – jakoukoli.“

Babička se na ni usmála a pohladila ji po ruce. „Ty se nikdy nebudeš muset spokojit jen tak s něčím, zlato. Jsi nejlepší.“

Rose opětovala babiččin úsměv a vděčně přijala políbení na čelo a objetí s vědomím, že je to na dlouhou poslední fyzický kontakt, který si může dopřát. Po transplantaci ji čekají týdny na uzavřeném oddělení, kdy se její imunitní systém bude obnovovat za pomoci dárcovských kmenových buněk.

Zavřela oči a v duchu si představovala, jaký asi je. Vysoký, nebo spíš podsaditý? Byl to Brit, to jediné věděla, stejně jako to, že dárci kostní dřeně musejí být fit, zdraví a ne starší než třicet let. Ideálními dárci jsou zkrátka fyzicky zdatní mladí muži – a s tou představou Rose neměla nejmenší problém.

Sama se neodvažovala snít o tom, že by se někdy mohla ke studiu vrátit a získat doktorský diplom. V poslední době měla pocit, že se

její mozek proměnil v chumáč vaty. Dřív jí to myslelo jasně a přesně, milovala učit se novým věcem a studium archeologie ji bavilo nade všechno na světě, ale když onemocněla, musela se toho všeho vzdát. Ode dne, kdy nastoupila léčbu, měla sotva dost energie na to, aby otevřela knížku, a že by se zabývala složitějšími myšlenkami, nepřicházelo vůbec v úvahu. A časté bolesti hlavy jí v tom také příliš nepomáhaly.

Jen stěží si dokázala vzpomenout, jak vypadá normální život – nebo představit si, že se k němu někdy vrátí. Musela se k té myšlence upínat vší silou vůle, aby ji nepřestala vnímat, aby neztratila naději…

Do pokoje vešla sestra, oblečená v kompletním ochranném oděvu. Usmála se na ni očima a její hlas zněl věcně, ale laskavě. Nic nenasvědčovalo tomu, že nastala chvíle, kdy Rose zachrání život.

„Tak, Rose, je čas na váš speciální koktejl," oznámila jí povzbudivým hlasem. „Jste připravená?"

„Jo – jako nikdy v životě."

„Dobře." Sestra se jí pozorně podívala přímo do očí. „Ale je úplně normální mít strach a zároveň se těšit, víte? Je to koneckonců vaše velká chvíle."

„Jo, já vím."

„Takže, chcete se ještě na něco zeptat, než se do toho pustíme?"

Ano, samozřejmě že se Rose chtěla ještě na něco zeptat, ale napadaly ji jen stejné otázky, které už lékařům kladla mnohokrát a které jí také už dávno zodpověděli. Byly to otázky, jež se jí honily hlavou nesčetněkrát, a odpovědi, které dostávala, ji nikdy zcela neuspokojovaly. Její osud byl stejně nerozpoznatelný jako nějaký záhadný předmět pohřbený hluboko v zemi. Nikdo jí nedokázal dát odpověď na tu nejdůležitější otázku: bude žít, nebo zemře?

„Ne, myslím, že ne, děkuju," odpověděla. „Už bych to radši měla za sebou."

Sestra chápavě přikývla a přivřela oči. „Dobře, tak se do toho dáme."

Rose se usmála a snažila se neznepokojovat tím, jak se jí rozbušilo

srdce, když sestra napojila sáček s infuzním roztokem na její centrální katetr.

Tak se do toho dáme. Neměla by u toho slyšet fanfáry? A neměl by ji doprovázet slavnostní průvod, neměly by vzduchem létat barevné konfety a neměly by vysoko stříkat gejzíry šampaňského?

Místo toho všeho vnímala jen bzučení a pípání monitorů a občasný komentář sestry, která jí vysvětlovala, co právě dělá.

Necítila žádnou bolest. Sestra jen zavěsila nový plastový sáček na infuzní stojan vedle její postele.

Obyčejný sáček. Plastový pytlík s oranžovočervenou tekutinou, jejíž odstín jí připomněl rajčatovou polévku, kterou jim občas servírovali v univerzitní menze.

Mohlo by v tom být cokoli.

Rose na něj fascinovaně zírala. Životodárný pytlík.

Po chvíli se zachichotala.

„Copak vás pobavilo?“ zeptala se sestra a věnovala jí kratičký pohled, než se zase plně soustředila na kontrolu hadiček spojujících Rosin centrální katetr s infuzním sáčkem s kmenovými buňkami.

„Ale nic.“ Rose kývla hlavou k sáčku s roztokem. „Vypadá to jako pytlík, co mají na zboží v Tescu. Ale to, co v tom je, se v supermarketu koupit nedá.“

Sestra zmateně povytáhla obočí a na chvilku zaváhala, než přikývla a zasmála se. „Aha, ano, no vidíte, máte pravdu.“

Rose však věděla, že sestra nemůže vědět, jak to myslí a co prožívá. Ne, nemůže doopravdy vědět, co ten obyčejně vypadající sáček znamená, navzdory tomu, kolika pacientům už jeho obsah aplikovala, kolika lidem pomohla, kolik let už má na tomto oddělení odpracováno.

Nikdo, kdo si tím sám neprošel, to nemůže vědět.

Sestra dokončila nastavení infuze; opakovaně se přitom Rose ptala, jestli je všechno v pořádku, a pak u ní ještě chvíli zůstala a povídala si s ní, aby se ujistila, že její pacientka pochopila, co může během následujících týdnů v izolaci očekávat a jak bude probíhat léčba, kterou

jí budou muset nasadit, aby se její tělo snáze vyrovnalo s vedlejšími účinky transplantace.

Když sestra nakonec odešla, Rose se rozhlédla kolem sebe. Za oknem už nikdo nestál. Navzdory tomu, že jí do žil doslova proudila naděje na život, měla pocit, že je na celém světě úplně sama. Odteď to bude jen na ní.

A pak se zničehonic za oknem znovu objevila babička Marge, mávala na ni a jednou paží objímala kolem ramen Rosinu matku, na jejíž tváři byly zřetelně vidět černé šmouhy od řasenky rozmazané slzami. Matka jí poslala vzdušný polibek a Rose zvedla paži a pokusila se její gesto opětovat, ale cítila se příliš slabá. Najednou se jí strašlivě chtělo spát… Nebylo divu – minulou noc ani oka nezamhouřila.

Dívala se, jak jí z infuzního sáčku pomalu, kapku po kapce, vtéká do žil ten drahocenný dar, a znenadání pocítila tak prudký záchvěv naděje smísené se strachem, až málem nahlas vykřikla. Dnešek pro ni znamenal začátek nového života a Rose si v tu chvíli umínila, že jestli nemoc přežije, nepromarní z něj ani minutu.

Kapitola 1

O čtyři roky později, začátkem března

„Rose, zlato…“

Rose vzhlédla. U jejího křesla stála matka a držela v ruce porcelánový hrnek s podšálkem.

„Tady máš čaj.“ Matka nakrčila nos a podala jí šálek. „Je to ten yorkshirský utrejch, co v něm stojí lžička. Nic jiného jsem nenašla.“

„Babička nic jiného nepila,“ odpověděla Rose. „Hrozně si potrpěla na pořádně silný čaj.“

„Přivezla jsem nějaké bylinkové čaje, pro všechny případy,“ poznamenala matka a opatrně usrkla tmavé tekutiny, již by babička Marge s gustem popsala jako „kočičí čuránky“.

To pomyšlení vyloudilo Rose na tváři úsměv, jeden z mála, které si za posledních pár týdnů, ode dne, kdy její babička zemřela, dopřála. Dokonce i teď, když měla po boku matku, se jí zdálo, že hodiny na krbové římse tikají o poznání hlasitěji než kdy dřív, což jen zdůrazňovalo vědomí prázdnoty, která v domě zavládla. Rose upíjela čaj, zatímco matka zvedla vyzvánějící telefon a s někým mluvila. Na skříňce s šicími potřebami ještě leželo klubko vlny a pletací jehlice; vedle křesla se kupila hromádka paperbackových vydání romantických románů a navrchu byl položen babiččin tablet.

Rose byla přesvědčená, že si nedokáže zvyknout na představu, že už

nikdy neuvidí babičku v tom křesle sedět, přestože už to byly dva týdny, kdy Marge uložily k poslednímu odpočinku.

Matka přiletěla z Ameriky na pohřeb a od té chvíle bydlela v domě s Rose.

„Promiň, omlouvám se," řekla matka, když odložila telefon. „To byl jeden z hlavních producentů. Strašně nerada to říkám, ale nemůžu tu zůstat věčně. Budu se muset vrátit zpátky do práce."

Navzdory tomu, že americký přízvuk Stelly Vernonové byl s přibývajícími léty stále výraznější, čas od času se v něm dosud bezděčně ozval její východoanglický původ, zejména v situacích, kdy byla nervózní nebo rozrušená.

„To je v pohodě," odpověděla Rose apaticky. „Já to zvládnu, neboj."

Matka ji poplácala po ruce a rozhlédla se po pokoji. „Aspoň že ti babička odkázala tenhle domek, takže nepřijdeš o střechu nad hlavou. Musí mít docela slušnou cenu, i když není přímo ve městě. Slyšela jsem, že ceny nemovitostí v Cambridgi šly v poslední době hrozně nahoru."

„To nevím. Už dlouho jsem se na stránky realitek nedívala."

„Takže chceš zůstat tady? Neuvažovala jsi o tom, že by sis pořídila nějaký menší byt ve městě?"

„Ve městě bych si nemohla dovolit pronajmout ani psí boudu," odpověděla Rose a významně obrátila oči v sloup. „Tahle chalupa nemá takovou cenu, jak si asi myslíš, a kromě toho, já to tady mám ráda."

„Ale neříkej mi, že bys nechtěla bydlet tam, kde to trochu žije?" namítla matka, nakrčila nos a přitáhla si kašmírový pléd těsněji k tělu. „Že bys odsud nechtěla vypadnout aspoň v zimě? Vždyť je to tu úplná ledárna."

„Taky je teprve březen, mami. Přece víš, jak tady v tuhle roční dobu fouká."

„Asi jsem zdejšímu počasí v Los Angeles odvykla. Ale přece mi nechceš tvrdit, že jezdíš každý den do školy na kole?"

„Když je opravdu špatné počasí, můžu jet autem, ale jezdit do prá-

ce na kole mi pomohlo dostat se po transplantaci zase do formy, a navíc mě to baví. V Cambridgi se dneska beztak skoro nedá zaparkovat."

„Ani s tím tvým mini autíčkem? A to nemají členové profesorského sboru vyhrazená místa?" Matka se zasmála. „Ty jsi ale svéráz, Rose."

Svéráz?

Než Rose stačila začít protestovat, že v Cambridgi není ježdění na kole považováno za výstřednost a že je až na samotném konci akademického potravního řetězce, matka ji nečekaně sevřela v pevném objetí. „Je mi strašně líto, že už tu babička není. Měla jsem ji moc ráda, i když jsme si nikdy nebyly zvlášť blízké, a nikdy jí nepřestanu být vděčná za to, že se tě ujala."

Ten nenadálý projev citů měl za následek, že Rose znovu vytryskly z očí slzy. Vzdychla a vděčně se stulila matce do náručí.

„Teď se sem budu snažit jezdit častěji, zlato, slibuju," ujistila ji matka. „A možná bych si dokonce mohla najít práci tady v Anglii. Za těch posledních pár týdnů jsem si tu zase zvykla a Anglie mi bude chybět – dokonce i to zdejší počasí."

Ta slova vyvolala Rose na tváři úsměv. Pustila matku z objetí a zamířila do kuchyně pro roli papírových utěrek, aby si mohla utřít uslzené oči. Když se vrátila do pokoje, matka listovala v knížce, kterou Marge četla to ráno, kdy zemřela.

„Jsem ráda, že máma netrpěla žádnou dlouhou nemocí," poznamenala Stella a hlas se jí zachvěl. „Pro ni to tak bylo lepší, ale o to horší to asi bylo pro tebe. Musel to být hrozný šok."

Rose o tom sama také už mnohokrát přemýšlela a pokaždé dospěla ke stejnému závěru. Její babička zemřela na rozsáhlý infarkt, zatímco pracovala na zahradě. Rose ji našla, když se vrátila domů z koleje pro zapomenutý notebook. Při vzpomínce na to, jak tam babička bezvládně ležela na studené zemi, se ještě dnes pokaždé zachvěla hrůzou, přestože ji přivolaní záchranáři ujistili, že smrt musela nastat prakticky okamžitě.

„Jinak by to ani nechtěla…," pousmála se Rose. „Zrovna shrabovala listí kolem krokusů – ty měla ze všech kytek nejradši. Říkala, že jsou to první poklady země, co ohlašují, že jaro už je za dveřmi."

„Jo, tu svou zahradu milovala… Máš v plánu najmout si na ni zahradníka, nebo ji zvládneš sama o prázdninách?" Stella uvažovala rychle, očividně nechtěla příliš prodlévat u ponurých témat.

„O ‚prázdninách' mám na práci spoustu jiných věcí," upozornila Rose matku trpělivě. „A zahradníka beztak asi nebudu potřebovat, protože uvažuju o tom, že chalupu pronajmu."

„Ty ji plánuješ pronajmout? Ale neříkala jsi, že se nechceš přestěhovat do města?"

„Nechci, ale náhodou jsem narazila na jeden letní výzkumný projekt, co vypadá moc dobře. Dávají k němu i malý grant, a kdybych ho dostala, mohla bych o prázdninách vést archeologický výzkum ve spolupráci s další univerzitou." Rose se usmála a dodala: „Jde o nové naleziště na opravdu zajímavém místě, a navíc je to projekt přesně v mém oboru."

„No, řekla bych, že to zní jako výborný nápad. Aspoň změníš prostředí a seznámíš se s novými lidmi – to ti určitě udělá dobře," přikývla Stella spokojeně. Rose bylo jasné, že těmi „novými lidmi" nejspíš myslí nové *muže*. „A kde to je?" zeptala se matka.

„V Cornwallu," odpověděla Rose. „Na poloostrově Lizard. Je to skvělá příležitost dělat na opravdovém výzkumu a dokonale to naleziště poznat," dodala a nemilosrdně pohřbila matčinu nesmělou představu, že by práce na archeologických vykopávkách poskytovala nepřeberné příležitosti k seznamování.

„V Cornwallu? To zní ohromně romanticky a divoce. Úplně jako z *Poldarka*."

„Pochybuju, že ten tam ještě bude…," poznamenala Rose. „Ale říkala jsem si, že bych se tam mohla naučit plachtit. Vždycky jsem to chtěla umět. Ale všechno záleží na tom, jestli ten grant dostanu. Ještě jsem o něj ani nepožádala. Co babička umřela, neměla jsem na to ani pomyšlení."

„To samozřejmě chápu, zlato," ujistila ji Stella chvatně, „ale teď musíš myslet hlavně na sebe a jít dál. Nejdůležitější ze všeho je, aby ses dostala z téhle chalupy a z Cambridge. To ti ohromně prospěje, uvidíš. Upřímně řečeno, v tomhle domě na tebe teď musí všechno padat. Já vím, že to tady máš ráda a že ses tu cítila dobře, když ses zotavovala po transplantaci, ale už je načase roztáhnout křídla a rozletět se do světa." Stella se na dceru usmála a dodala: „I kdyby to pro začátek mělo znamenat jen Cornwall… Víš, tvůj dědeček Cornwall miloval. Když byl mladý, jezdíval tam plachtit."

„Jo, na to se pamatuju. Teda trochu. Jednou mě tam vzal na loď svého kamaráda, ale babička s námi nejela."

„Babička totiž plachtění neměla ráda. Na moři se jí vždycky dělalo špatně."

Rose si v duchu představila samu sebe, jak stojí u kormidla na palubě jachty a brázdí divoké vlny. Ta představa byla nekonečně lákavá a vzrušující, a navíc na hony vzdálená rovinaté krajině kolem chalupy, kde vyrostla.

„Myslím, že bys měla jet," prohlásila Stella rozhodným tónem.

„No, ještě jsem ten grant nedostala, a taky budu muset najít někoho, komu chalupu pronajmout. Chtěla bych tím pomoct někomu, kdo si nemůže dovolit ubytování ve městě. Myslela jsem třeba na zdravotní sestřičky nebo začínající doktory."

Stella nonšalantně mávla rukou. „Zájemci se ti jen pohrnou, uvidíš! A kdy vlastně musíš ten projekt začít?"

„Musela bych odjet v květnu a zůstala bych tam až do začátku podzimního semestru, což znamená do konce září."

„Jdi do toho," vybídla ji matka povzbudivě a pak se odmlčela, sklopila hlavu a zadívala se na své dokonale nalakované nehty. „A když už mluvíme o babičce a o nových začátcích, je tu ještě něco, co se ti chystám říct ode dne, kdy umřela."

„O co jde?" Rose sebou při matčiných posledních slovech bezděčně škubla a po těle jí naskočila husí kůže. Tenhle tón už znala. Jasně v něm

slyšela výčitky svědomí a vyvolával v ní vzpomínky na situace v minulosti, kdy jí matka oznamovala, že svou návštěvu domova musí odložit, nebo dokonce zrušit. Rose si časem na opakovaná zklamání zvykla a naučila se s tím pocitem žít, ale čas od času ji přesto zabolel.

„Babička mi pro tebe dala dopis."

Rose se roztřásly ruce, až hrnek s čajem zacinkal o podšálek. „Cože? Jaký dopis?"

„Dala mi ho v zimě, když jsem tu byla na Vánoce. Řekla mi, že ho mám nechat u sebe a dát ti ho, ‚kdyby se s ní něco stalo'. Já jsem jí samozřejmě řekla, aby nebláznila, ale trochu jsem si o ni dělala starosti."

„Nikdy jsi mi neřekla, že sis o ni dělala starosti," poznamenala Rose pomalu a v duchu se zmateně pokoušela vyrovnat s představou, že babička svěřila ten dopis do matčiných rukou, místo aby ho dala Rose přímo.

„Ne, protože mě požádala, abych to nedělala, a já jsem její přání respektovala." Stella rozrušením zvýšila hlas, ale vzápětí se ovládla a pokračovala: „Chtěla jsem ti ho dát před pohřbem, ale bylo toho na nás obě hodně, potom co babička umřela, tak jsem si říkala, že počkám, až na to bude víc klidu, a mám pocit, že teď je na to konečně ta správná chvíle."

Stella vstala a sáhla pod konferenční stolek pro svou koženou tašku. Z ní vytáhla světle modrou obálku toho druhu, který už se dávno přestal běžně používat, ale Rose si okamžitě vzpomněla, že babička ho měla ve zvláštní oblibě.

„Vzala jsem si ho s sebou, když jsem se vracela do Států, abys ho tady náhodou nenašla, a od té doby ho pořád nosím v tašce. Obálka už je trochu ohmataná, promiň," řekla Stella a podala poněkud pomačkanou obálku Rose.

„Já ale pořád nechápu, proč mi ho babička nedala sama…"

„Protože nechtěla, aby sis o ni dělala starosti. Nemám tušení, co v tom je. Můžeš si to přečíst hned nebo počkat, až odjedu."

Rose držela dopis v ruce a snažila se ovládnout rozbouřené emoce.

Cítila, že na to, aby si ho dokázala přečíst, musí být sama. „Nebude ti vadit, když s tím ještě chvíli počkám?“

„Ne, samozřejmě že ne. Já mám stejně naplánovanou schůzku přes Zoom s producentem a musím se na ni připravit,“ odpověděla matka. „Nechám tě o samotě, abys na to měla klid.“

Stella povzbudivě stiskla dceřinu paži a vyšla z místnosti. Rose byla pořád ještě v šoku ze zjištění, že matka před ní existenci toho dopisu dokázala tak dlouho tajit, ale pak si uvědomila, že to, že babička nechtěla, aby si o ni dělala starosti, přesně odpovídalo její povaze. Byla zvědavá, jaké tajemství asi ta modrá obálka obsahuje, jen si nebyla jistá, jestli jí rozjitřené emoce vůbec dovolí si její obsah přečíst.

V hlavě se jí však ozvala vzpomínka na babiččin hlas, který ji nabádal, aby sebrala odvahu a pustila se do toho.

Uvařila si další šálek čaje, tentokrát ještě silnějšího, a odnesla si ho na malou prosklenou verandu s výhledem na zahradu. Už věděla, že si dopis musí přečíst právě tam a hned. Nemělo smysl to odkládat. Zkušenost s nemocí ji naučila, že nejlepší je na nic nečekat a chytit každou příležitost za pačesy.

Vytáhla dopis z obálky, rozložila dva listy papíru, z nichž sestával, a pustila se do čtení babiččina úhledného písma.

Nejdražší Rose,

jestli čteš tenhle dopis, pak už jsem s největší pravděpodobností po smrti – pokud to ovšem Tvoje matka vydržela a naše tajemství nevyzradila, samozřejmě. Což by mě nepřekvapilo. Prosím, netruchli pro mě příliš dlouho. Prožila jsem dlouhý život plný radosti, a to z velké části díky Tobě. Já vím, že si na dědečka moc nepamatuješ, ale chci, abys věděla, že by na Tebe byl ohromně pyšný.

Sledovat, jak ses zotavila ze své nemoci a jak jsi potom šla za svým snem stát se archeoložkou, pro mě bylo tou největší radostí, jakou jsem v životě poznala. Vím, že jsi po tom toužila

už odmalička. Bože, když si jen vzpomenu, kolik večerů jsem strávila tím, že jsem Ti četla všechny ty nezáživné knížky o historii, a kolikrát jsem se snažila Ti zabránit, abys všem sousedům v okolí neobrátila zahrady naruby při pátrání po zakopaném pokladu!

Rose se přes slzy dojetí neubránila úsměvu.

A nikdy v životě jsem necítila větší hrdost než v den, kdy jsem seděla v publiku v univerzitní aule na slavnostní promoci a dívala se, jak Ti udělují doktorský titul. Ten pocit, když o mé vnučce poprvé mluvili jako „doktorce Vernonové" a když jsem viděla, jak zářís štěstím, si budu pamatovat až do konce svých dní.

Samozřejmě jsme spolu prožily i těžké časy. Rose, teprve teď se Ti můžu svěřit, jaký jsem o Tebe měla strach, a že kdyby se Tvoje transplantace bývala nepodařila, celý můj život by ztratil smysl. Udělala bych pro Tebe všechno na světě – bez rozmýšlení bych pro Tebe skočila ze skály, abych Ti zachránila život. A vím, že Tvoje matka by udělala totéž – protože mi to sama řekla. I když Ti nikdy nedokázala přiznat, jak se o Tebe bála, já Ti přísahám, že je to tak.

A taky vím, že už si dlouhou dobu přeješ najít svého dárce a poděkovat mu za ten dar, který jsi od něj dostala. Napřed jsem si myslela, že to není dobrý nápad – připadalo mi to jako pokoušení osudu. Dneska, když už jsi díkybohu v pořádku, to bude znít hloupě, ale tehdy se mi zdálo, že je na to příliš brzy, a měla jsem strach, že by se ještě něco mohlo pokazit. A taky jsem se bála, že kdyby se Ti ten dárce neozval, byla bys zklamaná a zbytečně by ses trápila.

No, ale nedávno jsem to začala vidět jinak a řekla jsem si, že bys ho měla zkusit kontaktovat. Už uplynulo dost času a já myslím, že jsi připravená jít dál.

A tak Ti říkám, že by ses do toho měla pustit. Napiš mu a uvidíš, jestli se s Tebou bude chtít setkat. Ať už je to kdokoli, poděkuj mu i za mě a pořádně mu potřes rukou! Poděkuj mu, že Ti zachránil život – a že ten můj díky tomu neztratil smysl.

S láskou

babička

Rose trvalo dobrou hodinu, než se po přečtení babiččina dopisu vzchopila natolik, aby našla sílu vrátit se zpátky k matce – půl hodiny strávila v slzách a druhou půlhodinu se procházela po zahradě a snažila se uklidnit. Krokusy už pomalu odkvétaly a jejich místo s postupujícím jarem začínaly zaujímat zářivě žluté narcisy. Brzy je vystřídají tulipány a po nich v květnu rozkvete hloh… Čas nezadržitelně ubíhá a Rose si uvědomila, že babička měla pravdu: je načase přestat na něco čekat a vzít život do vlastních rukou.

Když se Rose vrátila dovnitř, uslyšela tlumený hovor z pokoje pro hosty v patře, kde měla matka schůzku na Zoomu se svým producentem. Už byla rozhodnutá, že matce dopis neukáže, že ji namísto toho jen stručně obeznámí s jeho obsahem – jen možná vynechá tu část o pátrání po svém dárci.

Matka by třeba její důvody nepochopila, nebo by se ji možná pokoušela od jejího plánu odradit nebo se do něj jinak vměšovat, a Rose se chtěla v této věci rozhodovat samostatně a nenechat se nikým ovlivňovat.

Bez dalších okolků, aby si to nestačila rozmyslet, zamířila odhodlaně do obývacího pokoje a k psacímu stolu. V jedné z jeho dřevěných zásuvek našla pár zbývajících listů babiččina modrého dopisního papíru a odnesla si je na verandu, příjemně vyhřátou paprsky jarního slunce. Venku na trávníku se v čerstvém vánku kývaly hlavičky narcisů, které tam babička vysadila. Někdo s bujnější fantazií, než měla Rose, by si možná začal představovat, že ji pobízejí, aby vyrazila do světa; že nastala ta správná chvíle začít zase žít.

Vzala do ruky pero a začala psát.

Kapitola 2

O dva měsíce později, Falford, Cornwall

U loděnice se zase objevila ta záhadná mořská víla.

Finn ji viděl už před pár minutami, jak postává u lodního skluzu a dívá se k otevřeným dveřím kůlny, kde pracoval. Ve Falfordu ještě panoval klid a ulice byly téměř liduprázdné – hlavní turistická sezona dosud nezačala, a tak si jí nemohl nevšimnout.

Stála otočená zády k němu a dívala se přes širokou vodní pláň k obzoru. Finn ji poprvé zaregistroval, když vyšel ven k hoblovacímu stroji pro kus prkna z modřínového dřeva. Udělal pár kroků přes dvůr směrem k ní a viděl, že ji ten pohled zcela uchvátil. A koho by si také ten zapadlý kousek světa nepodmanil? Byli nedaleko od místa, kde do moře ústila řeka Helford, vodní hladinu čeřil mírný vánek a nad ní v květnovém ranním slunci poletovala hejna pokřikujících racků.

Vítr jí vháněl prameny vlasů do tváře; ona si je rukou odhrnula, přidržela si je u spánku a pak se otočila a podívala se přímo na něj.

Finn bojoval s pokušením sejít k lodnímu skluzu za ní a oslovit ji, zeptat se jí, proč se v posledních třech dnech v různých hodinách chodila dívat na jeho loděnici. Něco ho k ní přitahovalo, ale neměla by mořská panna vábit muže svým zpěvem? Neměli by Finn a jeho bratr slyšet její píseň, podlehnout jejímu kouzlu a následovat ji k ústí řeky a dál na otevřené moře? A neměla by přitom sedět na skále a česat si

zlaté vlasy nebo něco takového? Blonďaté kadeře té dívky rozhodně vypadaly dost dlouhé na to, aby se mohla na mořskou pannu směle kvalifikovat.

Finn se přiměl odvrátit pohled a napomenul sám sebe, aby si přestal vymýšlet nesmysly.

V tu chvíli na něj zamávala jiná mladá žena, s vlasy staženými do culíku a v zástěře s potiskem jasně červených třešní oblečené přes pracovní kalhoty. Byla to Bo, servírka z malé kavárny v loděnici, a gestem k němu na dálku vyslala signál nabízející šálek kávového osvěžení.

Finn se na ni usmál, v odpověď jí ukázal zdvižený palec a pak zamířil zpátky k hoblovacímu stroji. Shýbl se a zvedl si dlouhé modřínové prkno na rameno. Bylo dost těžké, ale Finn si umínil, že to zvládne sám – nechtěl si říkat o pomoc Joeymu, aby mořskou pannu neviděl taky a neběžel rovnou za ní.

Zákazník očekával, že mu tu šalupu dostaví do podzimu, ale kdyby to záleželo na Joeym, nebyli by s tím hotovi ani do příštích Vánoc. Tuto neobvykle velkou zakázku dělali pro svou firmu Morvah Marine, a pokud odvedou perfektní práci, významně to posílí reputaci jejich společného podniku, ale Joey byl tak zaměstnaný randěním s polovičkou ženské populace Cornwallu, že se na jejich úkol sotva dokázal soustředit.

Rodinná firma Morvah Marine byla součástí loděnice ve Falfordu, kde také sídlila firma zabývající se pronajímáním nejrůznějších plavidel s posádkou i bez, půjčováním kajaků, paddleboardů a malých motorových člunů, pronajímáním krátkodobých i dlouhodobých kotvišť a poskytováním komplexní údržby lodí klientů. Místní lidé i návštěvníci v loděnici také kotvili s vlastními loděmi, a někteří na nich dokonce bydleli celoročně.

Loděnice byla rušným centrem místního společenského dění a Finn svou práci miloval i přesto, že nebylo vůbec snadné se v téhle branži udržet. Naléhavě s bratrem potřebovali alespoň ještě jednu větší zakázku, jako byla ta šalupa, pokud jejich podnik neměl jít ke dnu.

Zákazníků, kteří si mohli dovolit utrácet peníze za klasické dřevěné lodě, jejichž cena se rovnala hodnotě menší nemovitosti, moc nebylo, a proto bylo tak důležité, aby odevzdali co nejlepší práci a udrželi si pověst kvalitní a spolehlivé firmy. Stejně tak však potřebovali i všechny malé zakázky jako opravy a přestavby lodí a zakládali si na tom, že jim věnují stejně důkladnou péči, už proto, že jejich firma poskytovala živobytí půltuctu zkušených řemeslníků a učňů.

Tohle střízlivé pomyšlení vrátilo Finna zpátky do reality a připomnělo mu, že by se měl také soustředit na práci a nehloubat o nějakých záhadných blonďatých cizinkách. Beztak to nejspíš byla některá z Joeyho fanynek, nebo ještě spíš uražená milenka, která mu přišla od plic povědět, co si o něm myslí, poté co se od ní vykradl pryč, když ji napřed zahrnul sliby, které nikdy neměl v úmyslu dodržet. V tu chvíli prořízl svěží květnový vzduch pronikavý smích a Joey, jako by tušil, že na něj jeho bratr myslí, vyšel z kůlny a rozverně se šklebil od ucha k uchu.

Když Finn došel ke dveřím kůlny, Joey ho přivítal otázkou: „Kde jsi? Najít kus prkna přece netrvá tak dlouho, ne?“

Joey vzal od Finna prkno a opřel ho o trup lodi.

Ze dveří vyšla jejich matka Dorinda s rukama opřenýma v bok. Zastrčila si uvolněnou šedou kadeř pod šátek, který nosila, aby jí vlasy nepadaly do obličeje. „Je tu zase ta divná ženská?“ zeptala se synů.

Joey si otřel ruce do hadru a zamířil za Finnem k nákladáku. „Zase tak divná není. Aspoň podle toho, co jsem viděl. Připomíná mi mořskou pannu.“

Finn se pobaveně zasmál. Kdyby Joey nebo matka věděli, že se právě teď zaobíral představami podobného druhu, určitě by si mysleli, že to nemá v hlavě v pořádku.

Matka přešla pár metrů směrem k řece a rozhlížela se kolem lodního skluzu, jestli tam tajemnou ženu někde neuvidí. „Víš přece, co se stane, když se objeví mořská panna, Joey.“

„To netuším, ale ty mi to určitě řekneš.“

„Přiláká k sobě všechny mladé muže a zahubí je.“

„Díky, mami, to jsou opravdu super vyhlídky."

Finn stál opodál a poslouchal; v duchu souhlasil s Joeym, ale nechtěl se otevřeně postavit na jeho stranu proti matce, aby zbytečně nevyvolával další rodinné rozbroje.

„Joey," oslovila Dorinda syna výhrůžně sladkým tónem, „když jsme v práci, tak nejsem tvoje matka – jsem tvoje šéfová a říkám ti, že ta loď nebude hotová včas, jestli tady budeš takhle bloumat a fantazírovat o cizích děvčatech."

„Tak za prvé, já nefantazíruju – ať už tím myslíš cokoli. A za druhé, nepozoroval jsem ji já, ale Finn, jestli chceš něco vědět. Viděl jsem ho, jak na ni zírá."

„Já jsem ji nepozoroval," ohradil se Finn. „To ona pozorovala nás – nebo spíš naši kůlnu."

Matka vyhlédla ze dveří. „No, teď tady každopádně není, a jestli se tu ještě objeví, tak se jí půjdu zeptat, co chce. My tady máme práci."

„Možná si chce koupit loď?" nadhodil Joey s potměšilým úsměvem. „Přímo ode mě, postavenou mýma šikovnýma ručičkama?" Zvedl ruce potřísněné olejem.

„No, to by se načekala, jestli se tu hodláš polovinu času takhle poflakovat."

Joey si začal nonšalantně pohvizdovat a zamířil zpátky do kůlny. Zjevně se ani v nejmenším nehodlal nechat vyvést z klidu a popohánět k většímu pracovnímu úsilí. Matka šla za ním, cestou přijala hovor na svém mobilním telefonu a zároveň gesty udělovala pokyny jednomu z učňů v loděnici.

Finn si povzdechl a vrátil se k hoblovacímu stroji, který stál venku přikrytý nepromokavou plachtou, aby mohli pracovat na čerstvém vzduchu. Vnitřně s matkou hluboce cítil. Dorinda neměla lehký život: její matka zemřela, když bylo Dorindě jen něco málo přes dvacet, a veškerá starost o rodinnou firmu tak zůstala na ní a na jejím otci Billym. Nejenže převzala finanční a administrativní stránku vedení celé loděnice, ale také se od Billyho naučila sama natírat lodě.

Finnovi rodiče se nikdy nevzali a Dorinda o jejich otci se syny téměř nikdy nemluvila, protože se domnívala, že jeho přítomnost v jejich životech je „bezvýznamná“. Finn se na otce skoro nepamatoval. Odešel od nich týden před Finnovými čtvrtými narozeninami, když byl Joey ještě v plenkách. Jediné dědictví, které mu otec zanechal, alespoň podle matky, byly tmavé vlasy a pohledná tvář.

Když Billy Morvah odešel na odpočinek, Dorinda se ujala vedení celého podniku a přes veškeré strasti a nepřízeň osudu se jí podařilo nejen udržet ho nad vodou, ale zajistit mu také dostatečnou prosperitu na to, aby v něm našli slušné uplatnění i oba její synové. Finn práci v rodinné loděnici miloval a dobře věděl, že Joey to cítí stejně, třebaže se snaží nedávat to najevo. Joey tak úplně nesdílel Finnův smysl pro zodpovědnost vůči vedení firmy. Finn byl naprosto připraven převzít část břemene a naučit se administrativní stránku řízení podniku, přestože to byla jeho nejméně oblíbená část pracovní náplně.

Dědeček Billy před několika lety zemřel a všechna tíha zodpovědnosti od té doby ležela na Dorindě a Finnovi. Dědeček se v loděnici velmi rád občas zastavil a pomohl jim s prací, dokud mu to zdraví dovolovalo, a za hezkého počasí dokonce sám jezdíval v malém člunu v klidných vodách kolem ústí řeky. Tam ho také jednoho dne postihla masivní mrtvice. Pro jeho rodinu to byla hrozná rána, ale všichni se shodli, že přesně takhle by si svou smrt býval přál.

Poslední dobou matka neměla čas věnovat se natírání lodí a vedení podniku ubíralo čas na vlastní řemeslo i Finnovi. Kromě tří vlastních členů rodiny firma Morvah Marine obvykle zaměstnávala podle potřeby dva nebo tři další řemeslníky, kteří pracovali na různých zakázkách.

Finn se pokoušel soustředit na práci, ale v mysli se mu pořád vracely vzpomínky na tu tajemnou mořskou pannu. Cítil mocné nutkání zjistit, co ji na jejich loděnici tak fascinuje.

Určitě to mělo něco společného s Joeym, něco, co před ním bratr záměrně tajil. Joey odjakživa přitahoval ženy jako magnet kovové piliny a používal vypracovanou a osvědčenou techniku, jak na ně udělat

dojem. S jeho vizáží zdatného surfaře – ne že by se kdy surfování doopravdy věnoval – pro něj nebylo nijak těžké vylákat je za příjemného večera k projížďce na lodi a zakotvit někde v odlehlé zátoce, odkud se pak zpravidla vraceli až druhý den ráno.

Jeho strategie pokaždé neomylně fungovala a Joey se po své avantýře vždycky chvíli tvářil spokojeně jako namlsaný kocour a nějaký čas v ní pokračoval – dokud ho to nepřestalo bavit. Během jara už do jejich loděnice zavítaly dvě zavržené milenky, aby mu daly jasně na srozuměnou, co si o jeho chování myslí, a Finn jim to neměl za zlé.

V chladném větru mu náhle na holých pažích naskočila husí kůže. Neměl žádné právo Joeyho soudit. Sám měl také svá tajemství a nestál o to, aby se o nich někdo dozvěděl – a už vůbec ne jeho mladší bratr.